

STAUROS



Č. 2 január/február 2013

Informačný dvojtyždenník gréckokatolíckej farnosti v Bratislave

Slovičko o Slove

Drahí bratia a sestry!

Keď som uplynulý týždeň cestoval vlakom, v jednom rozhovore mladých ľudí som zachytil otázku: „Tak čo povieš, dáme sa dnes dole?“ Z kontextu som vyrozumel, že zrejme ide o úmysel požiť väčšie množstvo alkoholu či iných omamných látok. Tento slovný zvrät som započul práve vtedy, keď som premýšľal o dnešnom evanjeliu. Okrem iného som si prečítal aj jeden nadpis: Poriadny farizej stojí asi 3,50 €. Išlo o druh nápoja, ktorý ponúkajú reštaurácie v severnom Nemecku. Zmes Rumu, kávy a na vrchu je šľahačka ako zásterka. Aj takým farizejom sa človek „môže dať dole“. Povedal by som žargónom niektorých mladých. Platí táto téza aj v duchovnej oblasti?

Pri pohľade na dnešné evanjelium (Lk 18, 10-14), znova vidíme dve známe postavy – mýtnika a farizeja. Toho druhého zvykneme spomínať, ak sú zdanie a skutočnosť človeka značne odlišné. To má pôvod v iných častiach Svätého písma, kde Pán Ježiš nazve farizejov napr. obielenými hrobmi. No dnešná stať nám ponúka inú definíciu: Farizej je človek, ktorý toho druhého „dáva dole“. Ako? Opojením „návykovou látkou“. Farizej môže byť podľa dnešného evanjelia človek, ktorý je opojený samým sebou. Je to dosť zvláštne. Rabínska tradícia rozlišuje 7 skupín farizejov. Medzi nimi je farizej, ktorý koná dobro v báni pred Bohom ako Jób alebo farizej, ktorý koná dobro z lásky k Bohu ako Abrahám. Farizeji boli zodpovední za odovzdávanie a šírenie viery po zničení Jeruzalemského chrámu. Okrem toho vieme, že aj medzi priateľmi Pána Ježiša sa vyslovene objavuje minimálne jeden z nich – farizej Nikodém. Prečo teda Pán Ježiš vyberá práve farizeja ako príklad človeka, ktorý nedosiahol odpustenie?

Všimnime si znova detaily podobenstva. Podľa modlitby, ktorú farizej prednáša, nevyzerá na zlého človeka. Ako sme videli, farizeji mali vo všeobecnosti povest' slušných a obetavých ľudí. Farizej z podobenstva bol nadpriemerný. Koná ešte viac, ako predpisuje zákon – postí sa nielen raz, ale dva razy do týždňa, aby možno odčinil aj hriechy iných ľudí. Bola to skutočne tvrdá obeť, keď si predstavíme, že ten, kto sa postil, nesmel celý deň ani piť.

Farizej z nášho podobenstva platil chrámovú daň za všetko čo kupoval, hoci to vlastne bola povinnosť predajcu. Farizej si chcel byť 100 % istý, že nekupuje nič nezdanené. A pritom všetkom za to ešte aj ďakuje Bohu. Je si vedomý, že to nie je jeho dielo. Kde teda robí farizej chybu? Myslím, že robí dokonca *dve chyby*: Po prvé: sám seba meria *smerom dole*. Porovnáva sa s mýtnikom. A po druhé: mýtnika nevidí ako človeka, ale ako mýtnika. Osoba mýtnika, jeho meno pre farizeja nehrá žiadnu úlohu. Farizej vníma mýtnika ako nejaký objekt, na ktorom môže odmerať svoje kvality. Nie je to pokušenie aj nás, aktívnych veriacich? Na druhej strane mýtnik. Ako vyzerá jeho situácia? Mýtnici mali povest' zlodejov. Od ľudí inkasovali viac, ako potom odvádzali Rimanom. Na to, aby sa colník obhájil pred zákonom, musel to, čo vzal navyše vrátiť a k tomu ešte jednu päťtinu. Ale komu? Podľa zákona, nemohol byť colník nikdy ospravedlnený. Jeho situácia je beznádejná. Ako to, že práve on odchádza domov ospravedlnený? *Po prvé*: Preto, že si to veľmi jasne uvedomuje. *A po druhé*: sám seba meria smerom hore. Orientuje sa na Boha. Neporovnáva sa s iným človekom. Je si vedomý svojej situácie a prosí Boha, aby túto situáciu vyriešil. Preto je pre nás dnes príkladom, ako sa správne modliť, ako sa správne rozprávať s Bohom. Myslím, že aj preto je jeho vetá súčasťou našej liturgie. Mýtnik sa „dal dole sám.“ Nie tým, že sa porovnal s človekom, ale že pred sebou vidí samého Boha. Často sa aj cirkvi vytýka, že robí z ľudí hriešnikov. Jeden spolubrat mi povedal: „Toto moji veriaci nechcú počúvať. Keď v kázni spomeniem hriech, narážam na odpor.“ Mýtnika v dnešnom evanjeliu dala do pozície hriešnika jeho situácia vo svetle Božej prítomnosti.

V tomto podobenstve vidíme dve postavy. Sme v prípravnom období pred Veľkým pôstom. Päť nediel' nám postupne nastavuje zrkadlo – Zachej, mýtnik a farizej, márnokratný syn... Možno sa pri pohľade do toho dnešného zrkadla Božieho slova chceme nájsť v jednej s týchto postáv. Som mýtnik či farizej? Myslím ale, že otázka znie ináč – keď sa pozriem na svoj život som viac mýtnik, alebo viac farizej? Kým som dnes? Vstúpili sme do chrámu modliť sa. S akým postojom? Toto evanjelium nás pozýva k syntéze – pracujme ako farizej s postojom mýtnika. A čo je výsledkom tejto syntézy? Apoštol Pavol to v liste Efezanom vyjadril slovami: „Veď sme jeho dielo, stvorení v Kristovi Ježišovi pre dobré skutky, ktoré pripravil Boh, aby sme ich konali (Ef 2, 10) Nedávajme dole iných. Ale povýšme Boha na prvé miesto vo svojom živote.“

NOVÁ PUBLIKÁCIA O GRÉCKOKATOLÍCKEJ CIRKVI

V týchto dňoch vydáva nezisková organizácia PETRA so sídlom v Prešove knihu pod názvom Gréckokatolícka cirkev na Slovensku. Dedičstvo sv. Cyrila a Metoda. Kniha vychádza ako prvá v rámci knižnej edície Historického schematizmu Gréckokatolíckej cirkvi na Slovensku pri príležitosti blížiaceho sa 200. výročia zriadenia Prešovskej eparchie v roku 1818. Edícia sa začína vydávať v Jubilejnom roku sv. Cyrila a Metoda, ktorý Konferencia biskupov Slovenska vyhlásila pri príležitosti 1150. výročia príchodu slovanských apoštolov na naše územie.

Kniha chce zároveň čitateľovi predstaviť Gréckokatolícku metropolitnú cirkev sui iuris so sídlom v Prešove v stave, v akom sa nachádza v súčasnosti, čím žije, čo sú jej priority, ako pomáha konkrétnym ľuďom na ceste k svätosti, na ceste dozrievania v láske. Život Cirkvi, ktorú tvoria ľudia so svojimi životnými príbehmi sa zaiste nedá predstaviť v celej svojej šírke, výške a hĺbke. Aj vo fotografiách a textoch tejto knihy ide skôr o náznak, o načrtnutie, o letný pohľad, o súradnice života Cirkvi, za ktorými sa skrýva viera, nádej a láska jej biskupov, kňazov, rehoľníkov a rehoľníc a laických veriacich v jej histórii a v súčasnosti. Grafická úprava knihy a jej príprava pre tlač bola spolufinancovaná z dotácie Ministerstva kultúry SR z programu Nehmotné kultúrne dedičstvo a kultúrno-osvetová činnosť.

FARSKÉ OZNAMY

Bohoslužobný poriadok na obdobie: 21. - 27. 1. 2013

Pondelok	17:00 Na úmysel (Škoviera)
Utorok	17:00 Na úmysel 19:00 * Mária, Jozef (Michalková)
Streda	17:00 Na úmysel
Štvrtok	17:00 * Mária, Jozef (Michalková)
Piatok	17:00 Na úmysel
Sobota	<i>1. zádušná</i> 17:00 † Za zosnulých veriacich našej farnosti, panychída, hramoty Večiereň
Nedeľa	O márnotrattnom synovi, 2. hlas 8:00 Utieren (cirkevnoslovanská) 9:00 Sv. Liturgia (cirkevnoslovanská) 10:30 Sv. Liturgia (slovenská) 17:00 Večiereň

Bohoslužobný poriadok na obdobie: 28. 1. - 3. 2. 2013

Pondelok	17:00 Na úmysel
Utorok	17:00 Na úmysel 19:00 * Mária, Jozef (Michalková)
Streda	<i>Traja svätí svätitelia, Bazil Veľký, Gregor Teológ a Ján Zlatoušty</i> 7:00 Na úmysel 17:00 Na úmysel
Štvrtok	17:00 * Ľubomír, Terézia, Matúš (Michalková)
Piatok	7:00 Na úmysel 17:00 Na úmysel
Sobota	<i>Stretnutie nášho Pána, Boha a Spasiteľa Ježiša Krista; požehnanie sviec, myrovanie</i> 8:00 Na úmysel 17:00 Na úmysel Večiereň
Nedeľa	Mäsopôstna, 3. hlas 8:00 Utieren (cirkevnoslovanská) 9:00 Sv. Liturgia (cirkevnoslovanská) 10:30 Sv. Liturgia (slovenská), 17:00 Večiereň

OZNAMUJEME

- V piatok, 25. 1. 2013 je *vol'nica*, to znamená, že neplatí zdržanlivosť od mäsa.
- **Sobota, 26. 1. 2013** je **prvá zádušná**. Svätá liturgia (v *cirkevnoslovanskom jazyku*) bude slávená za zosnulých veriacich našej farnosti a našich príbuzných a po nej bude panychída s hramotami. Kto chce obnoviť hramotu svojej rodiny alebo nahlásiť novú, prípadne dopísať mená zosnulých, môže tak urobiť v najbližších dňoch.
- V **nedeľu, 27. 1. 13** sa po sv. liturgiách uskutoční zbierka na Katolícku univerzitu v Ružomberku. Vopred ďakujeme za vašu podporu!
- V **stredu, 30. 1. 13** slávime odporúčaný sviatok **Troch svätých svätiteľov**. V deň sviatku si zároveň pripomíname 5. výročie ustanovenia našej Bratislavskej eparchie a povýšenia našej cirkvi na metropoliu. Aj v tento deň budú znova dve sväté liturgie, prvá o 7. 00 h. v slovenskom a druhá o 17. 00 h. v *cirkevnoslovanskom jazyku*. Po sv. liturgii slávenej našim vladykom Petrom bude pre všetkých kňazov našej eparchie a veriacich pripravené agapé.
- **Piatok, 1. 2. 13** je zároveň **prvým piatkom** v mesiaci a tak znova pozvanie a príležitosť zakúsiť lásku Boha vo sviatosti zmierenia. Aj v tento deň budú znova dve sväté liturgie, prvá o 7. 00 h. v slovenskom a druhá o 17. 00 h. v *cirkevnoslovanskom jazyku*. Počas celého dňa bude možnosť prísť k sviatosti zmierenia.
- V sobotu, **2. 2. 13** budeme sláviť **odporúčaný sviatok Stretnutia nášho Pána, Boha a Spasiteľa Ježiša Krista**. V deň sviatku budú znova dve sväté liturgie, jedna ráno o 8. 00 hod. v *cirkevnoslovanskom* a večer o 17. 00 h. v slovenskom jazyku. Po sv. liturgiách bude *požehnanie sviec a myrovanie*. Tento sviatok je zároveň aj dňom zasväteného života.
- V **sobotu, 2. 2. 13, o 15. 30 h.** sa v priestoroch biskupského úradu znova uskutoční príprava detí pred prijatím sviatostí zmierenia a eucharistie.
- Pre našich najmenších sme naplánovali **karneval**, ktorý sa uskutoční v **sobotu, 9. 2. 2013** so začiatkom **o 15. 30 hod.** v priestoroch biskupského úradu. Pre deti so zaujímavými maskami sú opäť pripravené zaujímavé ceny. Vítané sú aj masky rodičov
- Mladí z našej farnosti pripravujú 9. ročník plesu. Ples bude v UPC v Mlynskej doline, 26. 1. 2013 so začiatkom o 19.00h.
- Sviatosť manželstva chcú prijať:
 1. *Martin Luterán*, syn rodičov Jána a Anny r. Pavlíkovej, narodený v Košiciach a bývajúci v Bratislave a *Dorota Šeregiová*, dcéra rodičov Jozefa a Gabriely r. Trepáčovej, narodená a bývajúca v Bratislave. Sobáš budú mať 26. 1. 13 na Sampore.
 2. *Peter Gabalec*, syn rodičov Milana a Dagmar r. Čerňáčkovej, narodený v Trnave a bývajúci v Bratislave a *Matija Pivovarníková*, dcéra rodičov Jána a Marty, r. Palkovej, narodená vo Svidníku a bývajúca v Bratislave.

BLAHOŽELÁME

- V **utorok, 8. 1. 13** oslávil svoje 60-te narodeniny náš veriaci p. *Ľubomír Porhinčák*. V **stredu, 16. 1. 13** oslávil 55-te narodeniny náš kantor p. *Mikuláš Seman*. Oslávencom za ich prínos pre našu farnosť ďakujeme a vyprosujeme Božie požehnanie na *mnohaja lita!*

ĎAKUJEME

- Bohu známa osoba darovala na chrám 2500 €. Vyslovujeme úprimné „*Pán Boh odmeň!*“
- Ďakujeme za upratovanie chrámu:
 - rod. *Ličkovej a Rimovej* (12. 1. 13) a rod. *Michalkovej a Mockovej* (19. 1. 13)
 - 26. 1. 13** upratuje: rod. *Kováčova a Vavříkova*
 - 1. 2. 13** upratuje: rod. *Hrubčinova a Semberova*.

AK MÔŽETE PODPORIŤ OPRAVU NÁŠHO CHRÁMU, MÔŽETE TAK UROBIŤ AJ VKLADOM ALEBO PREVODOM NA ÚČET NAŠEJ FARNOSTI:

ČÍSLO ÚČTU: 11472476/0900, SLOVENSKÁ SPORITEĽŇA, A.S.

SPRÁV PRE ADRESÁTA: OPRAVA CHRÁMU.